Dosarul nr.2-6816/2024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

07 octombrie 2024

mun. *****

Judecătoria ***** (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul - Nadejda Mazur
Grefier - Inga Cucuetu
Cu participarea
Avocatului: - Diana Dulghieru
examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea

Țurcan Tatiana către Țurcan Oleg cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere în sensul majorării,

A c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La data de 21 mai 2024 reclamanta Țurcan Tatiana s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune către Țurcan Oleg (repartizată judecătorului Judecătoriei ***** (sediul Centru) - Mazur Nadejda, în mod aleatoriu conform art.6/1 alin.(1) al Legii Nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească) solicitând modificarea pensiei de întreținere a copiilor minori pînă la 5000 lei lunar pentru copil.

În motivarea acțiunii a menționat că prin hotărîrea judecătoriei *****, sediul Ciocana nr. 2-2248/2017 din 29.11.2018 s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori *****, a.n. ***** și *****, a.n. *****, stabilit prin hotărîrea judecătoriei *****, sediul Ciocana din 07.12.2015 cu dispunerea încasării de la Țurcan Oleg în beneficiul Țurcan Tatiana în mărime de 1500 lei pentru fiecare copil lunar.

La data de 05.10.2022 fiica Țurcan Evelina-Regina a atins vîrsta de 18 ani și în privința ei s-a încetat încasarea pensiei de întreținere, dar ea și în prezent este la întreținerea reclamantei deoarece este studentă la Universitatea Tehnică a Moldovei, forma de învățămînt cu frecvență.

Fiica minoră *****, a.n. *****, este elevă în clasa 7 la Instituția Publică Liceul Teoretic cu profil d e arte ”M.Berezovschi”, profil limbi străine.

Întrucît salariul ei este de 10000-12000 lei lunar, ea nu are posibilitate deplină d e a întreține fiicele, dat fiind și pe motive că mai mult din jumătate din salariul ei, î-l achită pentru serviciile locativ-comunale pentru apartamentul în care ea locuiește împreună cu fiicele. Reieșind din vîrsta copilului minor și necesitățile ei majore de întreținere și de asigurare a dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale, ținînd cont și de faptul că crește și este necesar des de a cumpăra îmbrăcăminte și încălțăminte, diferite rechizite pentru școală. Solicită, în conformitate cu prevederile art.art. 51,52,60,62,74,95,76 Codul familiei, mărirea cuantumului pensiei de întreținere de la 1500 lei la 5000 lei lunar.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei-avocatul D.Dulghieru a susținut acțiunea din motivele d e drept și d e fapt invocate în ea și a solicitat admiterea, menționînd că suma achitată de pîrît nu acoperă sub nici o formă necesitățile vitale, sociale și de tratament a copilului. Mai invocă că la întreținerea ei mai este și fiica care numai a atins majoratul, este studentă la zi, nu este angajată. Salariul ei nu este atît de mare, îi este foarte greu material, din aceste motive solicită majorarea pensiei d e întreținere, dat fiind faptul că cu banii de 1500 lei nu se poate normal d e întreținut un copil minor.

Pârâtul Țurcan Oleg și reprezentantul lui, citați legal, în ședința d e judecată nu s-au prezentat, dar au prezentat referință, prin care recunosc parțial acțiunea menționînd că pîrîtul, pe lîngă pensia de întreținere permanent a acordat fiicelor sale suport financiar cu diferite ocazii și pentru diverse necesități, potrivit atît doleanțelor acestora, cît și în funcție de posibilitățile sale financiare, că nu sînt nelimitate, el avînd aceleași obligații și pentru actuala sa familie.Invocă că este disponibil d e a achita lunar suma de 3500 lei (f.d.43-47).

Argumentele instanței

Audiind participanții la proces, cercetând materialele cauzei şi apreciind pretențiile formulate din acțiune în raport cu probele cauzei şi legislația ce guvernează speța, instanţa de judecată consideră necesar de a admite acțiunea parțial din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 5 CPC orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Conform art. 3 alin. (1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Articolul 5 al Convenţiei, stipulează că statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor

acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.

Art. 18 alin. (1) al Convenţiei date stipulează că, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art. 48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte, că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

În corespundere cu prevederile art. 52 alin. (1), art. 53 şi art. 61 ale Codului familiei, desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului; copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură şi sunt apărate de părinţi.

Conform art. 58 alin.(1) al Codului familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În ședința de judecată s-a constatat că părţile – reclamanta Țurcan Tatiana și pîrîtul Țurcan Oleg s-au aflat în relaţii de căsătorie, din care s-au născut doi copii: fiicele *****, a.n. ***** și *****, a.n. *****. Prin hotărîre judecătorească de la pîrît a fost încasată pensie de întreținere a copiilor minor: ultima dată de a cîte 1500 lei lunar pentru fiecare copil.

La datat de 05.10.2022 fiica Țurcan Evelina-Regina a atins vîrsta de 18 ani și în privința ei s-a încetat încasarea pensiei de întreținere.

Reclamanta solicită modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiica minoră- *****, a.n. *****, d e la 1500 lei lunar pînă la 5000 lei pe lună, indicând că ea are ca sursă de venit numai salariul de 10000-12000 lei lunar, dar mai are la întreținere și fiica care recent a făcut majoratul și este studentă la zi, neangajată în cîmpul muncii.

În baza art. 74 al.(l) Codul Familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Potrivit prevederilor art. 110 al Codului familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Totodată, urmează a se ține cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care

nu se află în relaţie de căsătorie precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte. Mai mult ca atât, modificarea (micşorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreţinere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă şi echitabilă, determinată în exclusivitate de instanţa de judecată a cărei discreţie decizională nu trebuie să depăşească cadrul legal pertinent.

Astfel, pretenția privind majorarea cuantumului pensiei de întreținere și dispunerea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor -*****, a.n.***** în sumă bănească fixă în mărime de 5000 lei lunar, până la atingere majoratului fiicei, instanța de judecată o consideră întemeiată parțial.

Instanța reține faptul că, starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

De dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinţi, în dependenţă de starea materială şi familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparţinând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.

În susținerea poziției sale, reclamanta a menționat că cuantumul pensiei de întreținere primit de la pîrît de 1500 lei lunar, nu acoperă cheltuielile suportate de reclamantă, astfel solicită a mări cuantumul pensiei de întreținere.

La caz, instanța atestă că suma primită de reclamantă cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor de 1500 lei, nu corespunde cheltuielilor reale necesare pentru întreținerea şi îngrijirea unui copil, constituind o valoare netă inferioară valorii minimului de existenţă calculat pentru o lună pentru întreținerea unui copil minor.

În acest context, instanța ține cont de informația plasată de Biroul Național de Statistică al RM pe site-ul www.statistica.md, conform căreia minimul de existență pentru copii, domiciliați în orașe mari, în medie lunar în primul semestru al a. 2019- 2023 constituie în medie 3470,4 lei pentru un copil în vârstă de 7-17 ani.

Astfel, pentru un copil în vârstă de la 7-17 ani, domiciliat în mun. *****, care este un oraș mare, minimul de existență este de 3470,4 lei, sumă care urmează a fi divizată proporțional ambilor părinți, însă instanța la acest capitol statuează că, art. 74 al Codului Familiei RM. stabileşte că părinții sunt obligați să-şi întrețină copii minori.

În asemenea condiții instanța consideră că suma de 3500 lei este rezonabilă pentru a acoperi proporţional cheltuielile de întreţinere a copilului minor.

În conformitate cu prevederile art. 3, alin (1) din Convenția ONU internațională cu privire la protecţia drepturilor copilului în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie ca sunt luate de instituții publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie sa fie luate în considerare cu prioritate, iar cum a menționat reprezentanta reclamantei, pârâtul are posibilitatea de a interveni în educația și întreținerea materială a copilului, or

cuantumul pensiei de întreținere achitat d e 1500 lei lunar, nu acoperă cheltuielile necesare suportate de reclamantă pentru întreținerea fiicei minore în vârstă de 14 ani.

Deşi este destinată a satisface, în primul rând, nevoile alimentare ale copiilor, obligația legală de întreţinere a copiilor, este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celor îndreptățiți, resursele necesare împlinirii şi a altor trebuințe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuinţe, a tratamentelor medicale.

În corespundere cu art.2 al Legii nr. 152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existenţă, minimul de existenţă este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităţilor principale, menţinerea sănătăţii şi pentru susţinerea viabilităţii omului.

Potrivit art. 3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existenţă include: mărimea valorică a coşului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate populaţiei și mărimea primelor şi a contribuţiilor obligatorii. Mărimea minimului de existenţă pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Instanța de judecată reține că minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului.

La fel instanța de judecată i-a în considerație faptul, că ambii părinţi, reieșind din legislația în vigoare, au şi poartă o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului minor.

Concomitent, obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfințită în art. 48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte, că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

Prin urmare, instanţa de judecată consideră că suma solicitată de către reclamantă pentru întreţinerea copilului minor în mărime de 5000 lei lunar, este una majorată. Ținînd cont de situația materială a părților, pîrîtul invocă că mai are o familie, față de care are obligații, instanța ar considera necesară pentru întreținerea unui copil minor suma de 3500 lei.

Mai mult ca atît pîrîtul a indicat în referință că pe lîngă pensia de întreținere cu regularitate suportă și alte cheltuieli pentru necesitățile fiicelor, fapt cate nu a fost nici confirmat, nici infirmat în ședința d e judecată d e către părți.

Conform prevederilor art.118 alin.(1), (3) al Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Art. 82 al Codului de procedură civilă statuează că, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă şi art. 4 pct. 1) a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, de taxa de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei de întreţinere.

În conformitate cu 98 alin. (1) al Codului de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată

În baza celor expuse, în conformitate cu art. art. 74,76 Codul Familiei, 94,96, 236-241 CPC, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acţiunea înaintată de Țurcan Tatiana parțial .

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor Țurcan Adelina în sensul majorării.

Se încasează de la Țurcan Oleg (a.n.*****, IDNP *****) în beneficiul Tatianei Țurcan (IDNP *****) pensie pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. ***** în mărime de 3500 (trei mii cinci sute) lei lunar , începînd cu data de 21.05.2024 și pînă la majorat.

Se încasează de la Țurcan Oleg (a.n.*****, IDNP *****) în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1729 (una mie șapte sute douăzeci și nouă) lei 96 bani.

Se încasează de la Țurcan Oleg (a.n.*****, IDNP *****) în beneficiul Tatianei Țurcan cheltuielile d e judecată în sumă de 1200

(una mie două sute) lei.

Titlul executoriu, eliberat în baza hotărîrii judecătoriei ***** sediul Ciocana nr. 2-2248/2017 din 29.11.2018, după data de 21.05.2024 se anulează și se anexează la materialele cauzei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în Curtea de Apel ***** în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Nadejda Mazur

Judecătorul